

ZARZĄDZENIE NR 31
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
z dnia 31 lipca 2026 r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych
dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426 i 737), zarządza się, co następuje.

§ 1. W zarządzeniu nr 4 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z 14 stycznia 2026 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie” wprowadza się następujące zmiany:

1) w załączniku nr 1 po pkt 3 dodaje się pkt 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10 w brzmieniu:

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
4.	Wydzielanie się świerków i sosen w rezerwacie spowodowane wzmożonym rozwojem kambiofagów (dotyczy: kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka, ściigi), które w konsekwencji mogą doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew	Ograniczanie rozwoju kambiofagów poprzez wycięcie i usunięcie z terenu rezerwatu świerków i sosen zasiedlonych, stanowiących źródło rozprzestrzeniania się kambiofagów
5.	Uszkodzenie drzewostanów przez foliofagi i kambiofagi skutkujące ich osłabieniem, a w konsekwencji ich wypadnięciem	Utrzymanie gatunków ptaków owadożernych wpływających na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów. Prognozowanie (monitoring) występowania foliofagów i kambiofagów poprzez wywieszanie pułapek feromonowych w miejscach, gdzie stwierdzono wzmożone wydzielanie świerka i sosny, spowodowane wzmożonym żerowaniem owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew
6.	Potencjalne zagrożenie wystąpienia pożaru lasu, utrudniony dostęp do drzewostanów w czasie wystąpienia pożaru	Usuwanie nalotów, przycinanie krzewów (głównie leszczyny) oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni dróg stanowiących dojazdy pożarowe i ograniczających ich widoczność. Utrzymanie otwartego charakteru powierzchni pod liniami energetycznymi poprzez usuwanie powstałych pod nimi nalotów drzew i krzewów, podkrzesywanie konarów i gałęzi wchodzących nad linie, usuwanie drzew niebezpiecznych zlokalizowanych przy liniach energetycznych w celu niedopuszczenia do pożaru. Poprawa stanu nawierzchni dojazdów pożarowych w celu sprawniejszego dojazdu wozów strażackich do drzewostanów objętych pożarem

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
7.	Sukcesja roślinności drzewiastej i krzewiastej na otwartych ekosystemach (łąkach śródleśnych, pastwiskach, gruntach rolnych) powodująca zanik ekosystemów o takim charakterze.	Wykaszanie/wycinanie nalców gatunków drzewiastych ze śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych.
8.	Wnikanie do środowiska przyrodniczego obcych geograficznie, ekologicznie oraz pochodzenia antropogenicznego gatunków drzew, jak również inwazyjnych gatunków obcych IGO	Usuwanie z terenu rezerwatu obcych geograficznie, ekologicznie oraz pochodzenia antropogenicznego gatunków drzew (czeremchy amerykańskiej, świerka srebrzystego, żywotników, robinii, dęba czerwonego) oraz inwazyjnych gatunków obcych IGO zgodnie z obowiązującymi przepisami.
9.	Zagrożenie stabilności i odporności drzewostanu na czynniki środowiska np. wiatry, okiść, zagrożenie ze strony owadów ze względu na osłabienie drzewostanów	Regulacja składu gatunkowego poprzez wycinkę drzew i tym samym rozluźnienie zwarcia, co spowoduje wzmocnienie drzewostanów oraz umożliwi kształtowanie różnorodności gatunkowej drzew dostosowanej do danego siedliska
10.	Zaśmiecanie rezerwatu przez korzystających ze szlaków i pól biwakowych	Organizowanie akcji sprzątania rezerwatu

2) w załączniku nr 2 po pkt 3 dodaje się pkt 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11 w brzmieniu:

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
4.	Ścinanie drzew ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przypłaszczka granatka i ścięgi wraz z możliwością zagospodarowania zasiedlonego materiału drzewnego	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	Obszar rezerwatu
5.	Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
	Wywieszanie pułapek feromonowych		
6.	Usuwanie nalców, przycinanie krzewów (głównie leszczyny) oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew pod liniami energetycznymi oraz wzdłuż dróg stanowiących dojazdy pożarowe	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
	Poprawa stanu nawierzchni dróg stanowiących dojazdy pożarowe poprzez uzupełnianie powstałych w drodze ubytków materiałami pochodzenia naturalnego	wg potrzeb	Drogi stanowiące dojazdy pożarowe

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
7.	Wykaszenie i wycinanie nalotów drzew i krzewów z otwartych ekosystemów (śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych) w terminie od 15 sierpnia do 30 września z wywiezieniem powstałej podczas prac biomasy nie później niż 2 tygodnie od czasu skoszenia	2,55 ha 0,44 ha 2,70 ha 1,32 ha 0,14 ha 0,15 ha 0,28 ha 0,55 ha 0,68 ha 0,12 ha 0,12 ha 0,25 ha 1.45 ha 2,53 ha	<u>Leśnictwo Czapla</u> R - 289h R - 295o Ps - 337d Ł - 337f R - 345cx R - 345dx R - 345n Ps - 346g R - 346l Ps - 346y Ł - 346x R - 346z R - 354c <u>Leśnictwo Kowalik</u> R - 187a
8.	Usunięcie z terenu rezerwatu przyrody gatunków obcych geograficznie, tj. czeremchy amerykańskiej, świerka srebrzystego, żywotników, robinii i dęba czerwonego z możliwością zagospodarowania tych drzew.	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
9.	Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanie starszej klasy wieku z pozyskaniem masy	0,92 ha - 46m ³ 0,64 ha - 27 m ³ 1,42 ha - 51 m ³ iglaste/3m ³ liściaste 1,27 ha - 35 m ³ 0,37 ha - 5m ³ iglaste/ 1m ³ liściaste	<u>Leśnictwo Czapla</u> 332a 332b 346f 347d 347i
	Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanie młodszej klasy wieku z pozyskaniem masy	0,98 ha - 27 m ³ 1,10 ha - 34 m ³ iglaste/ 1m ³ liściaste 1,23 ha - 55m ³ iglaste/ 1m ³ liściaste 4,31 ha - 122m ³ iglaste/ 3m ³ liściaste	<u>Leśnictwo Czapla</u> 332c 332k 346g 347j
10.	Organizacja akcji sprzątania rezerwatu	Wg potrzeb	Obszar rezerwatu
11.	Monitoring stanu przyrody oraz efektów wykonania działań ochronnych	Wg potrzeb	Obszar rezerwatu

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

Agata Moździerz

UZASADNIENIE

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie zgodnie z delegacją ustawową wynikającą z zapisów art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.) ustanowił zarządzeniem nr 4 z dnia 14 stycznia 2026 r. zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”.

W przedmiotowym akcie prawnym znalazły się działania ochronne związane z zagrożeniami dla zbiorników wodnych zlokalizowanych w granicach rezerwatu przyrody (dotyczy jezior Nidzkie, Oko).

Obecny akt prawny ma zabezpieczyć lądową część ww. rezerwatu przyrody poprzez wykonanie zadań ochronnych zmierzających do zachowania optymalnej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, zapewnienia im stabilności i odporności na biotyczne i abiotyczne czynniki środowiska, jak również pod kątem zachowania bogactwa fauny i flory ekosystemów lądowych.

Zgodnie z aktem w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie” celem ochrony jest m.in.

- zachowanie optymalnej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów zgodnej z uwarunkowaniami siedliskowymi i zbiorowiskami roślinnymi,
- zachowanie stabilnych drzewostanów, odpornych na biotyczne i abiotyczne czynniki środowiska,
- zachowanie i ochrona bogactwa fauny i flory ekosystemów lądowych.

Zdaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie wszystkie zaplanowane do wykonania działania ochronne przyczynią się do utrzymania w niepogorszonej formie rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”.

Zaplanowane do wykonania działania ochronne obejmują:

1) Usuwanie drzew ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrożnego, przyplaszczka granatka i ściigi

W przedmiotowym rezerwacie odnotowuje się intensywne wydzielanie się posuszu świerkowego i sosnowego spowodowane zasiedleniem ww. drzew przez owady kambiofagiczne. Nie usunięcie drzew zasiedlonych przyczyni się do namnażania owadów, a to natomiast spowoduje zasiedlanie kolejnych świerków i sosen. Taki stan rzeczy może przyczynić się do zamierania drzewostanów z udziałem świerka i sosny, co przyczyni się do osłabienia odporności oraz stabilności drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew.

2) Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych, wywieszanie pułapek feromonowych, jesienne poszukiwanie owadów w ściółce

Utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym budek lęgowych przyczyni się do utrzymania w rezerwacie gatunków ptaków owadożernych, które wpłyną na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów liściastych i iglastych w jego granicach.

Wykładanie pułapek feromonowych jest natomiast działaniem pozwalającym na wczesną diagnozę zagrożeń, mogących wpłynąć negatywnie na stan rezerwatu i mającym na celu zachowanie trwałości lasu i zwiększenie jego naturalnej odporności na czynniki szkodliwe.

3) Utrzymanie dojazdów pożarowych oraz powierzchni pod liniami energetycznymi ze względu na zagrożenie pożarowe

Biorąc pod uwagę zagrożenie pożarowe podczas zerwania linii energetycznej za niezbędne uważa się przecinanie drzew znajdujących się pod liniami oraz usuwanie spod nich powstających nalotów drzew i krzewów w celu zminimalizowania zagrożenia pożarowego.

Uwzględniając również zagrożenie pożarowe podczas upalnych dni lub nieuwagę ludzi przebywających w rezerwacie (dotyczy osób korzystających z wyznaczonych szlaków i dróg) konieczne jest zapewnienie drożności dróg stanowiących dojazdy pożarowe w celu szybkiego dojazdu do ewentualnych miejsc powstania pożaru.

4) Utrzymanie otwartego charakteru łąk śródleśnych, pastwisk i gruntów rolnych

Zaplanowane działania mają na celu zachowanie otwartego charakteru łąk, pastwisk i gruntów ornych, co poprawi warunki bytowania ptaków związanych z terenami otwartymi oraz przyczyni się do stworzenia optymalnych warunków do rozwoju gatunków roślin związanych z takimi ekosystemami.

5) Usuwanie z terenu rezerwatu przyrody obcych geograficznie gatunków drzew

Działanie to ma ograniczyć, a w konsekwencji wyeliminować ze środowiska przyrodniczego obce geograficznie gatunki drzew z rezerwatu przyrody, tj. czeremchę amerykańską, świerka srebrzystego, żywotniki i robinie).

6) Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach młodszych i starszych klas wieku

Wśród celów ochrony w przedmiotowy rezerwacie jest zachowanie optymalnej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów zgodnej z uwarunkowaniami siedliskowymi i zbiorowiskami roślinnymi oraz zachowanie stabilnych drzewostanów, odpornych na biotyczne i abiotyczne czynniki środowiska.

Zaplanowane w zadaniach ochronnych działanie ma na celu dostosowanie składów gatunkowych do warunków siedliskowych, wzmocnienie drzewostanów, a także wykształcenie drzewostanów odpornych na biotyczne i abiotyczne czynniki środowiska poprzez wykonanie cięć pielęgnacyjnych o charakterze trzebieży wczesnej i późnej.

W niniejszym zarządzeniu ujęto również działania polegające na sprzątaniu rezerwatu, szczególnie wzdłuż wyznaczonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie szlaków oraz miejsc do biwakowania, jak również przy ośrodkach wypoczynkowych.

Biorąc pod uwagę, że akt prawny w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie” ustanowiony został na 5 lat wskazać należy, że niniejsze zarządzenie obowiązywać będzie do dnia 14 stycznia 2031 r.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE
Agata Moździerz

